(1295) "मूत्र प्रस्रवणे" (X-चुरादिः-1909.अक.सेट्.उभ.) अदन्तः। मूत्रकः-त्रिका, मुमूत्रयिषकः-षिका; मूत्रयिता-त्री, मुमूत्रयिषिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककत्रयतिवत् (161) ज्ञेयानि। मोमूत्रकः[1]-त्रिका, मोमूत्रितः[A] इमानि रूपाणि अस्य धातोः भवन्तीति विशेषः।

(1296) "मूल प्रतिष्ठायाम्" (I-भ्वादिः-529. अक. सेट्. पर.) 'मूलेः प्रतिष्ठितौ मूलेद् रोहणे मूलयेदिति।' (श्लो. 157) इति देवः। मूलकः-लिका, मूलकः-लिका, मुमूलिषकः-षिका, मोमूलकः-लिका; मूलिता-त्री, मूलयिता-त्री, मुमूलिषिता-त्री, मोमूलिता-त्री, इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककूलतिवत् (244) बोध्यानि। [2]मूलम्-अमूला-शतमूली, इमानि रूपाणि अस्य धातोः विशेषेण भवन्ति।

(1297) "मूल रोहणे" (X-चुरादिः-1603. सक. सेट्. उभ.)

'मूलेः प्रतिष्ठितौ मूलेद् रोहणे मूलयेदिति।' (श्लो.157) इति देवः।

'मुल—इति नन्दी' इति क्षीरस्वामी।

मूलकः-लिका, मुमूलयिषकः-षिका, मूलयिता-त्री, मुमूलयिषिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककूटयतिवत् (240) ज्ञेयानि। अस्य धातोः उभयपदित्वात् शतरि-मूलयन्-न्ती, मुमूलयिषन्-न्ती, मूलयिष्यन्-न्ती-ती, मुमूलयिषिष्यन्-न्ती-ती; इति विशेषः। [3]मूलकः।

(1298) "मूष स्तेये" (I-भ्वादिः-676. सक. सेट्. पर.)

मूषकः-षिका, मूषकः-षिका, मुमूषिषकः-षिका, मोमूषकः-षिका;

---

1. 'सूचिसूत्रिमूत्र्यट्यर्त्यशूर्णोतिग्रहणं यङ्विधावनेकाजहलाद्यर्थम्' (वा. 3-1-22) इत्यनेनानेकाच्त्वेऽपि धातोः अस्य यङ् भवति। यङन्तात् ण्वुलि एवं रूपम्। एवमेव तृजादिष्वपि प्रक्रिया ऊह्या।
2. पचाद्यचि रूपमेवम्। लिङ्गस्य लोकाश्रयत्वादजन्तत्वेऽपि क्लीबत्वमस्येति ज्ञेयम्। अमूला इति तु 'मूलान्नञः' (ग-सू. 4-1-4) इति टापि रूपमेवम्। शतमूली इति तु 'पाककर्णपर्णपुष्पफलमूल—' (4-1-64) इत्यादिना ङीषि सिध्यति। एवं दर्भमूली इत्यादिष्वपि ज्ञेयम्।
3. स्वार्थे कन्प्रत्यये रूपमेवम्। मूलकः = शाकविशेषः।

A. 'मोमूत्रितारिरतिरूक्षणया रणेषु।' धा. का. 3-59.